

OOSTENDE VERVROEGT ZIJN DAGERAAD (5)

Piet Daman

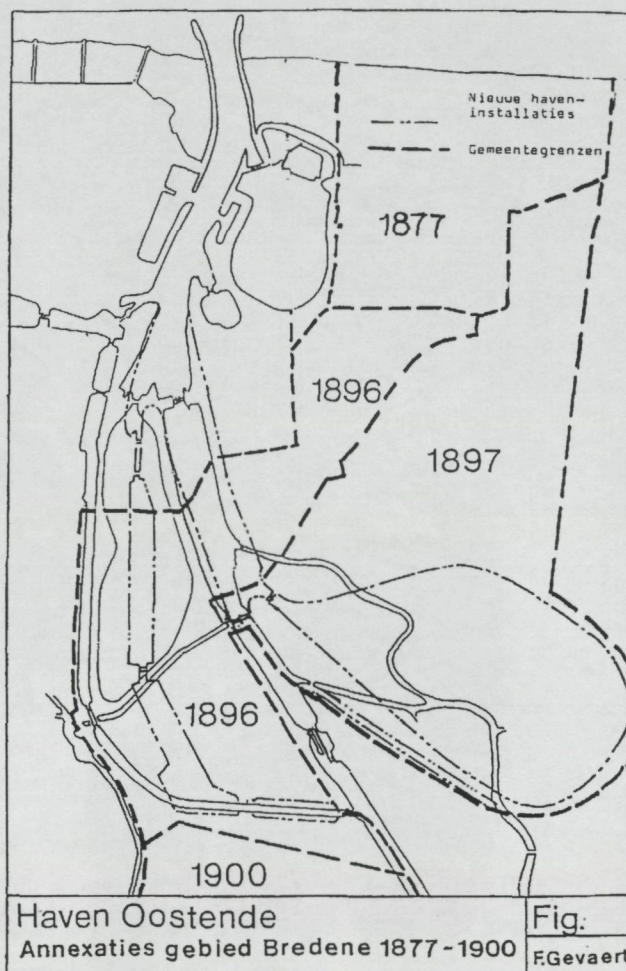
In 1912 zijn er plannen om de rest van Sasselijks bij Oostende te voegen en de vaart tot Plassendale uit te bouwen tot een groot nijverheidsdok. WO I belette de realisatie. Dit zou het toppunt van frustratie zijn geweest voor de "Sassenoars" die in de eeuw voordien zich zelfs wilden afscheuren (van de boertjes) van het Dorp en onafhankelijk zijn! Met de diverse aanhechtingen (ook van Mariakerke en Stene) wordt Oostende drie maal groter en groeit uit tot wat men toen promoveerde als "zomerhoofdstad van België" en "eerste badstad ter wereld", met een oppervlakte van 1209 ha.

7. 20STE EEUW: VEEL PLANNEN EN... TERUG GEWOON EEN "STAD AAN ZEE"... TOT VER IN 'T LAND.

Na de dood van Leopold II en WO I verliest Oostende stilaan haar 'grandeur'. Na WO II is ze terug een regionale stad.

Vanaf de jaren '30 verandert de technologische vooruitgang en sociale evolutie de levenswijze en behoeften van de gemeenschap. De toenemende mobiliteit, met stadsvlucht en suburbanisatie heeft sociale en financiële gevolgen. De bevolking van de randgemeenten blijft verder de infrastructuur van de stad gebruiken, wat onbetaalbaar wordt en leidt tot failliet van de steden. Oostende kent ook dat probleem, evenals andere sociale en economische problemen ingevolge de tanende industrie, vnl. scheepvaart, scheepsbouw en visserij. Voor die laatste was er wel nog steun (cfr. H. BAELS). In 1934 wordt het nieuwe visserijdok en vismijn voltooid. In 1978 komt er nog (te laat!) een tweede vuurtorendok.

Staat en stad trachten wel mogelijke oplossingen te brengen; deze houden telkens grondgebiedsuitbreidingen in. Er zijn heel wat plannen, vooral in de jaren '50, voor vernieuwing en uitbreiding van de haven (zelfs met statuut 'Vrijhaven', in 1930).

In 1966 geeft Oostende een Witboek uit, mét alarmkreet en voorstel voor een grote uitbouw van de haven, o.m. nieuwe zeesluis, dokken in de Spuikom met verbinding met de vaart, waarlangs industrieterreinen. De havenvernieuwing, gepland in 1988-93 is actueel gedeeltelijk uitgevoerd of in uitvoering.

Voor het oplossen van de beheersproblemen, vnl. structureel en financieel van de gemeenten en hun leefbaarheid, werden reeds in 1937 studies aangevat en volgden voorstellen. De eerste maatregelen "voor het wijzigen van gemeentegrenzen" verschijnen met de 'Eenheidswet' van 14 februari '61. Verschillende bekrachtigingswetten leggen nadien de fusies en grenswijzigingen vast, o.m. de Wet van 17 juli '70 (KB 29 juni '70). Hierbij worden Stene en Zandvoorde bij Oostende gevoegd. Dit kaderde in de oplos-

sing van de problemen ingevolge 'de fundamentele verandering van het leefpatroon der lokale gemeenschappen', en gaf mogelijkheid tot bijkomende industrieterreinen. De geplande havenwerken (cfr. Witboek 1966) zouden ook de aanhechting van Bredene of delen van het grondgebied noodzaken. Uiteindelijk werd enkel de Prins Albertlaan ingelijfd, het enige stuk dat nog overbleef ten zuiden van de vaart.

De fusies en aanhechtingen gingen in op 1 januari '71.

Bij wet van 23 juli 1971, die grote fusies voorzag, is Oostende nu "centrumgemeente". Ten oosten wordt terug Bredene voorzien. Op 11 september '74 wordt de procedure tot fusie ingezet. Ondertussen waren er heel wat vergaderingen, discussies, volksconsultaties, studies en voorstellen met uiteenlopende motivering, officieel en "achter de schermen". Op 4 oktober '74 wordt in extremis beslist dat Bredene (9.495 inwoners 31 december '73) onafhankelijk blijft, zonder "grenscorrecties" in dichtbewoonde wijken. Groot Oostende (71.730 inw.) krijgt wel een industriezone van 135 ha, langs het kanaal Brugge-Oostende (driehoek vaart-Brugse Steenweg-Plassendalesteenweg).

Het waren uiteindelijk politieke redenen en opportunisten die een verdere uitbreiding van Oostende naar het oosten (toen) tegenhielden. Met de diverse (180°!) fusies en grenscorrecties verdrievoudigde Oostende zijn oppervlakte t.o.v. 1900, van 12,09 naar 37,72 km².

De bestaande problemen zullen in de kortste tijd zeker niet opgelost worden. Oostende zoekt wel naar vernieuwing op het domein van toerisme en cultuur, met evenementen.

Een "Stad aan Zee"... tot ver in 't land.

POSTSCRIPTUM

JULI 1997: Burgemeester Ignace DEREEPER van Oudenburg is bezorgd. Er zou een plan bestaan om van Oostende, Bredene en Oudenburg één grote entiteit te maken. Dit fusioneren zou voor Oostende interessant zijn. De anderen willen daar natuurlijk niets van weten.

De nieuwe gouverneur van West-Vlaanderen schijnt niet op de hoogte te zijn.

Ignace kan het weten. Zijn voorvaderen hebben het wellicht meegemaakt... Waren zij niet van "Ostenda Antiqua"... de REEP?

In "Zoeklicht op Bredene", uitgegeven in 1968, besluit Raoul Eeckhout zijn onderdeel 'De inkrimping van het Bredens grondgebied', en sprekend op plannen voor uitbreiding van de Oostendse haven en andere economische expansie in de jaren '60: "Of deze plannen werkelijkheid zullen worden zal de toekomst moeten uitwijzen." Drie jaar later waren annexaties een feit (Zie Hoofdstuk 7). De plannen zijn ondertussen enigszins gewijzigd. De Spuikom blijft een sport- en ontspanningszone en men kweekt er terug de "Ostendaises". De industriezone "Plassendale" haalt wel het nieuws.

In de jaren '70 werden enkel de "economisch verantwoorde" zones bij Oostende gevoegd. De gemeente Bredene bleef autonoom. Oostendse politici waren toen niet geïnteresseerd in hun bevolking. De dageraad vervroegen, ja, maar de opkomende zon had zulke felle gloed!

Tijden veranderen, noden ook; mensen komen en gaan. Ook in Oostende kleurt de dageraad het gele strand en de blauwe zee een tintje roder. Of is het de ondergaande zon?

Maar daarover zou een gids zich niet hoeven te bekommeren.

BIBLIOGRAFIE

1. 'Nauwkeurige beschrijving der oude en beroemde zee-stad OOSTENDE'
JACOBUS BOWENS - Brugge 1792
2. Het Oude Oostende en zijne driejarige belegering (1601-1604)
Edw. VLIETINCK - Oostende 1897
3. Oostende's Epos
Robert LANOYE - Oostende 1981
4. Vijf glanspunten uit de geschiedenis van Oostende.
Aug. SLEEKES - Oostende 1962
5. Oostende verteld
Karel Jonckheere - Lannoo 1970
6. Oostende onder het Franse bewind
Eduard J. BAELS 1982
7. Oostende - door Daniël FARAZIJN in Belgische steden in reliëf
Pro Civitate 1965
8. Zoeklicht op Bredene (Historische gegevens en wetenswaardigheden)
R. EECKHOUT - Ter Cuere Bredene 1968

9. Bredeniana (Jubileumboek 900 jaar Bredene)
Coördinatie en eindredactie Fernand GEVAERT 1988
10. Een oord genaamd Bredene (Priorijkerk en parochie St. Rickiers)
Conferentie van 't Vynckx- en Woutermans-ambacht - Bredene 1991
11. Geschiedenis van een parochie te Oostende - St. Catharina vergaan
J.B. DREESEN EN G. VANDAMME -1984
12. Flandria Illustrata - Tome I
A. SANDERUS 1644
13. Het landschap in Vlaanderen in historisch perspectief.
Prof. Dr. A. VERHULST Antwerpen 1965
14. De havens aan de kust en aan het Zwin (Doorheen oude plannen en luchtfoto's) door R. LAUREN
Algemeen Rijksarchief Brussel 1986 (Catalogus tentoonstelling)
15. De Plannen van de Oostendse Haven(s) - een historisch-planologisch overzicht voor de periode 1900 tot 2010
Prof. Dr. G. ALLAERT (RUG) Oostende, september 1993
16. Maandblad 'De Plate' - tijdschrift van de Oostendse Heem- en Geschiedkundige Kring 'De Plate'
Uitgaven MAR-SEP 1993; SEP 1994; APR - SEP - OKT 1995; JAN - APR - SEP 1996; MAR - FEB 1997
17. Jaarboeken van de Heemkring 'Ter Cuere' Bredene: 1971, 1973, 1977, 1980, 1981, 1992, 1996.
18. Tweemaandelijks tijdschrift 'Roepsteen' van de Heemkring 'Ter Cuere' Bredene nrs. 127,143,158.
19. Gidsencursus Bredene 1993.
20. Gidsencursus Oostende 1996-97.

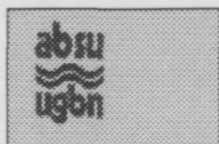
STENEN: óók Cultureel erfgoed!!!

Oostende had iets unieks, waar de laatste halve eeuw zeer kwistig mee omgesprongen werd. Al ooit bij stilgestaan dat de "straatplavuizen" in de beide "squares" tot een UNIEK type behoren dat indertijd speciaal besteld werd voor het sieren van de markt, de Elisabethlaan en verlenging Northlaan en de beide prinsessenpleinen: mooie, hardgeglazuurde blauwe stenen, één met de zee!!!

Een toegevingsken: een deel van de marktsexemplaren werden hergebruikt, maar die van de Elisabethlaan zijn "verdwenen" op een stukje Northlaan na en al heel wat sleuven werden uit Clementina en Stefanie gegraven en vervangen door stortbeton...

Opletten, of ook daar gaat patrimonium misschien dienen tot versterken van de golfbrekers, zoals "onze" stenen bank indertijd!

Silvio Romano

ISO 9001: 2000
Approved by BQA

SCHOONMAAKBEDRIJF nv
ULTRACLEAN
opgekuist staat netjes

Dagelijks en periodiek schoonmaak van residenties, winkels, magazijnen, kantoren en andere panden.

Opfrissen en/of jaarlijkse grote schoonmaak van huizen, appartementen en de 2de particuliere bedrijven.

Opkuis van nieuwbouw of na verbouwing.

Industrieel reinigen van tapijten.

Opkuis na brand.

Meer dan 15 jaar ervaring

Corneel Heymanstraat 3 - 8400 Oostende - Industriezone 2
Tel 059 80 82 45 Fax 059 80 22 83
www.ultraclean.be e-mail: info@ultraclean.be